

ROZHOVOR

s generálmajorem gšt.

Janem VOŠTEROU

PERSPEKTIVY POHRANIČNÍ STRÁŽE

VOJENSKÁ MYSL: *Jak se díváte na perspektivu výstavby Pohraniční stráže?*

S. VOŠTERA: Celý problém, tak jak je dnes chápán, vyvstal ve své konkretizaci současně s včleněním Pohraniční stráže do Československé lidové armády.*) V této souvislosti se vyskytla celá řada různých úvah a názorů.

Výstavbu PS z hlediska předpokládaného použití, řešil Generální štáb v součinnosti s velitelstvím PS na základě řady rozborů, na základě vědeckého přístupu k celé problematice a v souladu s příslušnými usneseními ÚV naší strany. Zdůrazňuji, že nic nebylo ponecháno náhodě. Pro celkové řešení dané problematiky není rozhodující, jestliže došlo i k některým dílčím nedostatkům. Celá problematika mírového i válečného použití PS je tedy pečlivě a do detailů teoreticky rozpracována a je postupně v rámci našich konkrétních možností realizována v praxi.

Existence a potřeba PS v budoucnosti je v tomto smyslu plně opodstatněna, zdůvodněna a tedy nutná. Různé názory na snížení úlohy PS, které vycházejí z nevědeckého přístupu k řešení celé problematiky a nejsou podloženy solidními rozborů, jsou tudíž nesprávné. Naopak — jsou to názory subjektivní, osob-

*) Poznámka redakce: dále PS, ČSLA

ní názory jednotlivců. Mám na mysli povrchní závěry některých soudruhů, které vyplývají **nejen z vyložené jednostranného pohledu na řešené otázky, ale i z neznalosti celkové problematiky**. Přitom se však tito soudruzi odvažují danou problematiku řešit.

Perspektiva PS je mimo jiné dána samou podstatou existence rozporů dvou společenských zřízení, zejména v naší konkrétní situaci. A podmínky existence PS v rámci ČSLA dávají maximální možnosti jejího dalšího rozvoje.

VOJENSKÁ MYSL: Z Vaší odpovědi vyplývá, že existence PS v rámci ČSLA je opodstatněná. Můžete nám říci něco bližšího o perspektivě PS?

S. VOŠTERA: V prvé řadě zdůrazňuji, že při jejím rozpracování a konkretizaci Generální štáb měl a má tu nejtěsnější součinnost s velitelstvím PS, které má nesmírné zkušenosti z činnosti PS v míru a zpracovalo potřebné teoretické závěry. Zkušenosti a teoretické závěry koordinoval Generální štáb s potřebami komplexního použití vojsk ČSLA. Je obecně známé, a to již z dřívější doby, kdy PS podléhalo ministerstvu vnitra, jak úzce udržovala PS součinnost s pohraničními útvary a svazky ČSLA.

Tento **charakter součinnosti se v současných podmínkách kvalitativně změnil**. Jistě budete souhlasit s tím, že dnešní situaci na státní hranici nelze srovnávat se situací v první polovině padesátých let. Rovněž ani dnešní vojensko-politickou situaci nelze dobře srovnávat se stejnou situací v první polovině padesátých let. A z tohoto pohledu je dnes nutné hodnotit situaci a tedy i použít a výstavbu PS. Jde proto o kvalitativní změny, které mají objektivní charakter. Tyto změny je nutné respektovat a v důsledku toho i řešit.

V současné situaci je typické, že **charakter činnosti PS je daleko více bojový, než kdykoliv jindy**. Tento teoretický závěr ovšem sám o sobě nestačí. Především je nutné PS modernizovat jak co do výzbroje, tak i co do celkového vybavení, aby mohla odpovědně nové úkoly se ctí plnit v rámci ČSLA při aktivní obraně státu za války. Vždyť úspěšná bojová činnost PS při aktivní obraně státu bude velmi prospěšná a užitečná pro činnost hlavních sil ČSLA.

Proto výstavba PS bude v potřebném rozsahu i nadále pokračovat. **Podstatou této výstavby jsou kvalitativní změny ve výzbroji, v organizaci a výcviku, koordinované s potřebou současné mírové ochrany státní hranice i s potřebou úspěšné aktivní obrany státu při případné agresi nepřitele**. V souvislosti s novým pojetím úlohy PS — ve smyslu jejího bojového použití — budou realizována i konkrétní organizační opatření.

VOJENSKÁ MYSL: Ve VM byly v loňském roce zveřejněny některé názory na problémy PS. Jaké je Vaše stanovisko k těmto názorům?

S. VOŠTERA: Máte zřejmě na mysli článek podplukovníka Nedvěda. Článek obsahuje v podstatě myšlenky a domněnky autora, které jsou podle mého soudu zásadně nesprávné. Základní nedostatek je v tom, že autor řešenou problematiku PS nezná a vzhledem k svému služebnímu zařazení ani v potřebném rozsahu a ve všech souvislostech znát nemůže. Z toho vyplývají i jeho nesprávné, subjektivní názory a závěry, které uvádí na konci článku, např. „... dosa-

vadní úkol PS při zahájení války je především obranný a podle tohoto úkolu je přizpůsobena organizace i výzbroj jednotek PS....", „... je třeba zvážit vhodnost nynější organizace a určení jednotek a útvarů PS, zda nebude účelnější, buď podřídit brigády PS již v míru jednotlivým pohraničním svazkům ČSLA, nebo PS zrušit...“.

Tyto závěry, jak jsem již řekl, vyplývají jednoznačně ze subjektivních názorů autora a hlavně z neznalosti celé problematiky. Uvádějí ve zmatek čtenáře a nejenže nepřispívají k řešení daného problému, ale naopak škodí jeho řešení v praxi.

V této souvislosti vidím chybu i v redakčním kolektivu vašeho časopisu. VOJENSKÁ MYSL jako teoreticky vojenský časopis se má zabývat vědeckou činností v oblasti vojenství a **neuveřejňovat soukromé názory na konkrétní řešení problémů obrany státu**. Nepřísluší to autorovi uvedeného článku, ani časopisu VOJENSKÁ MYSL, nehledě na to, že jde o názory celou svou podstatou nesprávné a tedy škodlivé.

VOJENSKÁ MYSL: Ve své odpovědi jste, soudruhu generále, kritizoval jak autora článku, tak i náš časopis. Znamená to snad, že bychom se v budoucnu neměli zabývat problematikou PS?

S. VOŠTERA: Především zdůrazňuji, že jsem v žádném případě neměl na mysli to, aby se soudruzi nevěnovali dalšímu vědeckému rozpracování teorie použití PS. Naopak. Všichni pracovníci Generálního štábu jen uvítají, jestliže **různá pracoviště naší armády přispějí k rozpracování teorie možného použití PS**. Rozpracování teoretických vědeckých závěrů není však možné slučovat s nesprávnými názory na konkrétní řešení těch problémů, které jsou charakteru většinou přísně tajného — zvláštní důležitosti a které časopisu VOJENSKÁ MYSL, byť i přísně tajnému, rozhodně nepřísluší. Teoretické práce, které souvisejí s bezprostředním řešením závažných úkolů armády a v daném případě i PS, je přece možné uplatnit jiným způsobem, než na stránkách časopisu VOJENSKÁ MYSL.

Vrátím se ještě k dříve rozváděným otázkám PS.

Předpokladem úspěšného řešení praktické stránky všech konkrétních problémů PS je společná práce a těsná součinnost Generálního štábu a velitelství PS. Je na nás, abychom **přijátá řešení správně chápali, abychom stoprocentně zabezpečili jejich realizaci a nadále je rozvíjeli a zkvalitňovali**.

Půjde o pochopení problémů, které souvisejí s novým výcvikem vojsk PS, s doplněním a zvládnutím nové techniky, s vyřešením obtížné dislokační situace PS, dále o sladění bojové pohotovosti vojsk PS s bojovou pohotovostí ČSLA a konečně o upevnění výkonu služby Pohraniční stráže na státní hranici a její další zkvalitnění s plným využitím moderních prostředků.

K tomu, co jsem řekl v závěru své odpovědi, je třeba využít velké aktivity a iniciativy všech příslušníků ČSLA.

Rozhovor připravil a vedl podplukovník Vladimír Grubner